

Lietuvos Respublikos Seimo Kaimo reikalų komitetui
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Lietuvos daržovių augintojų asociacijai

Tarptautinės konferencijos **UŽDARŲ PATALPŲ DARŽININKYSTĖ: TECHNOLOGIJOS IR IŠŠŪKIAI,** vykusios 2023 m. lapkričio 14–15 d. Lietuvos mokslų akademijoje, **REZOLIUCIJA**

Mokslo, studijų ir valstybės institucijų, verslo įmonių, ūkininkų bei visuomeninių organizacijų atstovai, susirinkę Lietuvos mokslų akademijoje 2023 m. lapkričio 14–15 d. organizuotoje tarptautinėje konferencijoje, kurioje dalyvavo aukšto lygio mokslininkai ir technologai iš Lietuvos, Olandijos, Vengrijos ir Vokietijos, aptarė uždarų patalpų daržininkystės technologijų pažangą ir iššūkius bei jų sprendimo būdus. Aptartas antrinis augalinių žaliavų panaudojimas, tvarūs augalų atsparumo ligoms didinimo būdai, fotovoltinių technologijų pritaikymo daržininkystėje galimybės, vandenį taupančių aeroponinių sistemų kūrimas, regeneracinės žemdirbystės praktikos pavyzdžiai Europoje, Viduriniuosiuose Rytuose ir Afrikoje.

Suprasdami sprendžiamų uždavinių svarbą, konferencijos dalyviai atkreipia atsakingų valstybės institucijų ir uždarų patalpų daržininkystės ūkio subjektų dėmesį į tai, kad:

- Tinkamai valdant kontroliuojamos aplinkos parametrus uždarose sistemose, galima pasiekti didžiausią šviesos energijos naudingumą. Biologinį ir technologinį energijos panaudojimo efektyvumą galima padidinti parenkant augalo rūšiai savitus apšvietimo intensyvumo ir trukmės derinius. Valdant apšvietimo spektrą, galima žymiai sutrumpinti augalų raidos ciklo trukmę.
- Siekiant tvarios daržininkystės modelio, būtina sukurti lengvai suyrančius ar perdirbamus substratus iš atsinaujinančių šaltinių. Šiuo metu daržininkystėje naudojami substratai yra neperdirbami ir prisideda prie klimato kaitos, nes jų išgavimas naikina ekosistemas bei reikalauja daug energijos.
- Siekiant, kad vartotojas gautų didesnės pridėtinės vertės turinčią daržininkystės produkciją, svarbu didinti jos įvairovę. Siūloma į uždarų patalpų daržininkystės asortimentą įtraukti šiuos augalus: trispalvis burnotis (*Amaranthus tricolor*), krūminė perilė (*Perilla frutescens*), mažoji kraujalakė (*Sanguisorba minor*), baltoji bazelė (*Basella alba*), krištolinė pluoštagėlė (*Delosperma cooperi*), paprastoji portulaka (*Portulaca oleracea*), gyslotis (*Plantago coronopus*).
- Kontroliuojamos aplinkos daržininkystėje būtina pritaikyti strategijas, kurios leistų sumažinti agrocheminių priemonių naudojimą. Reguluojant makro- ir mikroelementus mitybiniame tirpale, galima pasiekti didesnį auginamų augalų atsparumą patogenams.
- Siekiant skatinti modernių uždarų patalpų daržininkystės plėtrą, reikia taikyti lengvatines sąlygas energetikai ir materialiesiems ištekliams.

Šių problemų sprendimas ir gautų rezultatų pritaikymas akivaizdžiai prisidės prie uždarų patalpų daržininkystės technologijų vystymo, ugdys vartotoją, be to, svarbu atkreipti dėmesį į sveikos ir visavertės mitybos principus, svarbą klimato kaitai ir tvarių pasirinkimų skatinimą.

Prezidentas

Jūras Banys

Žemės ūkio ir miškų mokslų skyriaus pirmininkas

Vidmantas Stanys